

Proposition 1 - Ett rättvist ombudssystem till Riksårsmötet

Inledning

Medlemsdemokrati är grunden för en rättvis och inkluderande organisation där alla röster har lika värde. Under flera år har ombudssystemet till Riksårsmötet (RÅM) kritiserats för att vara orättvist. Förbundsstyrelsen har därför arbetat mellan 2022 och 2024 med att utreda hur vi kan förbättra fördelningen av ombudplatser. Nu föreslår styrelsen förändringar som gör medlemsdemokratin starkare och ser till att varje förening får en rättvis röst baserad på medlemsantalet som de själva kan påverka. Ambitionen är att makten ska fördelas rättvist.

Problemet med dagens system

Idag bestäms hur många ombud en lokalförening har på RÅM av det totala medlemsantalet, vilket inkluderar både direktmedlemmar (de som aktivt valt att bli medlemmar i RKUF) och rörelsemedlemmar (medlemmar i Svenska Röda Korset (SRK) som är under 31 år). RKUF:s lokalföreningar kan bara påverka antalet direktmedlemmar, medan rörelsemedlemmar styrs av SRK:s verksamhet, exempelvis anställda värvningsteam. Dessa värvningsteam finns främst i storstadsområden, vilket gynnar de av RKUF:s lokalföreningar som finns på dessa orter.

Det här skapar orättvisa skillnader:

- Två föreningar med lika många direktmedlemmar kan få olika många ombud beroende på hur många rörelsemedlemmar SRK har värvat i deras område.
- Mindre föreningar och föreningar på orter utan SRK:s värvningsteam hamnar i underläge, vilket minskar deras inflytande på RÅM.

Exempel: Föreningen Bodalunda, med 50 direktmedlemmar och 360 rörelsemedlemmar, får idag skicka 6 ombud (personer) till Riksårsmötet. Samtidigt får föreningen Österskär, som också har 50 direktmedlemmar men bara 40 rörelsemedlemmar, endast skicka 2 ombud. Detta trots att båda RKUF-föreningarna har värvat lika många direktmedlemmar.

Dagens system är framför allt orättvist mot lokalföreningar på orter utanför storstäderna, där SRK inte har anställda värvningsteam som jobbar med att värva medlemmar.

Vilka ändringar föreslår styrelsen?

Styrelsen föreslår ett nytt system där endast direktmedlemmar påverkar hur många ombud en förening får skicka till RÅM. Varje nyvärvad medlem ska ha samma påverkan på antalet ombud till RÅM, oavsett var i landet man bor. Samtidigt ändrar vi gränsen för extra ombud, så att det blir enklare för föreningarna att genom medlemsvärvning öka antalet ombudsplatser som lokalföreningen får.

Vad betyder de föreslagna ändringarna?

1. Att varje förening får **tre grundombud**, till skillnad från dagens två.
2. Att för varje påbörjat **50-tal direktmedlemmar** får föreningen ett extra ombud, till skillnad från dagens varje påbörjat 100-tal medlemmar.

Vilka är de föreslagna ändringarna i stadgarna?

- Kapitel 2, §19: Uppdatera regler för ombudsfordelning baserat på direktmedlemmar.
- Kapitel 3, §8: Hänvisa till de förbundsgemensamma stadgarna i stället för att upprepa reglerna.
- Ta bort §8 punkt 5, som beskriver nuvarande system baserat på totalt medlemsantal.

Följande stadageändringar markerade i rött föreslås:

Kapitel 2: Stadgar på förbundsgemensam nivå, §19 punkt 3

Varje lokalförening väljer **tre** ombud, samt ersättare för dessa, som representant för lokalföreningen till Riksårsmötet. Om lokalföreningen har fler än **femtio direktmedlemmar** väljer föreningsårsmötet ytterligare ett ombud för varje **därefter** påbörjat **femtio** **direktmedlemmar**. Antalet **direktmedlemmar** i lokalföreningen utgår från det senaste

årsskiftet. Ombud som är utsedda av lokalföreningarnas årsmöten och som är närvarande på Riksårsmötet har rätt att rösta på Riksårsmötet. Alla ombud har en röst. Röstningen sker öppet. Personval sker med sluten omröstning om mötet beslutar det. Röstsedel med fler namn än det antal som valet gäller är ogiltig.

Kapitel 3: Mallstadgar för lokalföreningar, §8 punkt 6

Föreningsårsmötet väljer ombud till Riksårsmötet enligt de förbundsgemensamma stadgarna § 19. Ombud och ersättare till Riksårsmötet väljs till lokalföreningens nästkommande ordinarie årsmöte. Föreningsårsmötet gör en turordning som talar om i vilken ordning ersättare ska ersätta ombuden. Ombuden är även ombud vid de fall då extra Riksårsmöte hålls.

Kapitel 3: Mallstadgar för lokalföreningar, §8 punkt 5 föreslås helt tas bort.

~~Föreningsårsmötet väljer två ombud, samt ersättare för dessa, för lokalföreningen till Riksårsmötet. Om föreningen har fler än hundra medlemmar väljer föreningsårsmötet ytterligare ett ombud för varje påbörjat hundratal medlemmar. Antalet medlemmar i lokalföreningen utgår från det senaste årsskiftet.~~

Förslagets fördelar

- **Rättvisa:** Alla föreningar får lika stor möjlighet att påverka hur många representanter de kan skicka till RÅM, oavsett var i landet de finns eller vad SRK gör. Vi gör det också enklare att få fler representanter genom att sänka kraven. Det betyder att alla RKUF:s lokalföreningar lättare kan få fler platser genom att aktivt värva fler medlemmar.
- **Stärkt demokrati:** Genom tre grundombud säkerställs att alla lokalföreningar har en tydlig röst på RÅM. De idag stora skillnaderna mellan antalet ombudsplatser jämnas ut och makten fördelas jämnare mellan lokalföreningarna.

Förslag till beslut

Riksårsmötet föreslås besluta:

- Att** anta föreslagen ändring av stadgarna i kapitel 2: Stadgar på förbundsgemensam nivå §19 punkt 3
- Att** anta föreslagen ändring av stadgarna i kapitel 3: Mallstadgar för lokalföreningar §8 punkt 6
- Att** anta förslaget att i stadgarna ta bort punkt 5 i kapitel 3: Mallstadgar för lokalföreningar §8 i sin helhet

**Med detta förslag skapar vi tillsammans ett mer demokratiskt och rättvist
RKUF där alla lokalföreningar får sin röst hörd!**

Propositionsbilaga 1 – Ett rättvist ombudssystem till Riksårsmötet

Tabell: Jämförelse av antal ombud på RÅM för varje lokalförening med dagens system och propositionens förslag enligt 2023 års medlemsiffror

Förening	Direkt- medlemmar 2023	Rörelse- medlemmar 2023	Totalt medlemmar 2023	Ombud RÅM 2024	Propositionens förslag:
Göteborg	229	563	792	9	7
Helsingborg	28	6	34	2	3
Karlstad	49	39	88	2	3
Linköping	209	412	621	8	7
Lund	221	948	1169	13	7
Malmö	103	715	818	10	5
Stockholm	324	1158	1482	16	9
Umeå	82	44	126	3	4
Uppsala	243	648	891	10	7
Växjö	80	234	314	5	4
Örebro	56	93	149	3	4
Östersund	22	27	49	2	3
Borlänge	41	20	61	2	3
Totalsumma			6594	85 ombud Medel: 6,5 Median: 5	66 ombud Medel: 5,1 Median: 4